

De Demervallei

ZICHEM

LENGTE: 15 km

VERTREKPUNT: Aan de kerk van Zichem in Vlaams-Brabant.

AANDACHTSPUNTEN: De noordelijke lus van de wandeling loopt gedeeltelijk door moerasgebied. Verschillende wandelaars raakten vroeger in het moeras hopeloos reeds de weg kwijt maar recent werd het gebied toegankelijk gemaakt met vlonderpaden. De ganse Demervallei is trouwens intussen verknoppuntd.

TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 24/3-4 (1:20.000)

De Demer ontspringt in de buurt van Tongeren in Vochtig Haspengouw, stroomt door Limburg en Vlaams-Brabant en mondt nabij Werchter uit in de Dijle. Men beschouwt de waterloop als een regenrivier met hoog debiet tijdens periodes met veel neerslag en een laag debiet in tijden van droogte.

De Demervallei is een moerassig gebied dat zich profileert als een groene zone met broekbossen, vochtige weilanden op de iets hogere delen, en grote zones met populierenaanplantingen. Langs de Demer en oude meanders vinden we rietvelden en bosjes. De ecologische waarde is hoog: verschillende zeldzame planten- en diersoorten kunnen er gevonden worden. In de natste delen van de vallei is de bodem zeer vochtig en venig: er is een zwarte moerassige laag waardoor de vallei ongeschikt is voor de landbouw.

De Demervallei is bijzonder rijk aan vogels. Je vindt hier meer dan de helft van alle in België voorkomende soorten waaronder enkele zeldzame zoals blauwborstje en visarend.

We lopen op deze wandeling door de Demerbroeken, een van de natuurgebieden in de streek die uitgebouwd worden in een samenwerking tussen Natuurpunt, de stad en de privé-sector.

Het geboortehuis van Ernest Claes in Zichem werd ingericht als museum en natuureducatief centrum. Door de romans van de schrijver zijn de Zichemse broeken

en de erin ronddwalende griezels onsterfelijk geworden.

Letterlijk hoogtepunt van de wandeling is de Voortberg. Deze berg is een zgn. 'Diestiaanheuvel', een heuvel van keihard ijzerzandsteen die een overblijfsel is van een zandbank van een prehistorische zee. Van op deze berg kijk je uit over de Demerbeemden en kilometers ver over de beboste heuvels van het Hageland. 'Op den zuidkant van deze heuvelrij bloeiden in de middeleeuwen weelderige wijngaarden... allemaal voorbij' (Uit Ernest Claes, De Demervallei, 1935)

BESCHRIJVING

Aan de overkant zie je de watermolen van Zichem. Volg de Demer stroomafwaarts op de linkeroever. Na een kleine kilometer Demeroever sla je bij een wit huis met plat dak linksaf. Even over asfalt maar snel neem je rechtsaf een pad tussen afsluitingen dat langs een sparrenbos loopt. Bij het einde van het pad sla je rechtsaf in een veldweg. Je loopt tussen de broeken en later door bos. De weg brengt je weer bij de Demer die je weer stroomafwaarts volgt. De weg brengt je op asfalt, in de bebouwde kom van Testelt. Rechtsaf over de straat. Aan het einde van de brug over de Demer sla je linksaf en je loopt tot bij de oude watermolen. Rechts en links en je bent in de buurt van de kerk.

Nog voor je aan de kerk bent, sla je rechtsaf. De Pastoriestraat steekt de spoorweg over. Ongeveer 250 meter verder, waar de Parochiestraat overgaat in de M. Bremsstraat, sla je rechtsaf in de Bergstraat. Een straatje komt van links maar je loopt nog rechtdoor. Twintig meter voorbij de kapel van H. Joseph neem je links een stijgend bospad. Je houdt rechts aan, je blijft langs de rand van de steile helling aan je rechterkant verdergaan en je komt bij de militaire zendmast op de Voortberg. Neem hier niet links het pad dat langs de afsluiting van de installatie loopt maar volg rechtdoor het pad, door sparren en langs de bovenkant van de helling. Je komt bij een wijngaard. Hier ga je niet rechts naar beneden, niet links het bos in, niet rechtdoor langs de bovenkant van de wijngaard, maar je neemt het pad dat evenwijdig loopt met de bovenrand van de wijngaard en dat enkele meters hoger loopt. Je loopt eerst langs een grasveld aan je linkerkant en verder langs de rand van een akker aan je rechterkant. Aan het einde van deze akker, voor een groot grasveld, sla je rechtsaf in een pad tussen akker en grasveld. Dit pad loopt het bos in en draait naar links om dan weer bovenaan de valleihelling verder te lopen. Bij een pad van rechts en bij een pad naar links blijf je rechtdoor gaan. Verderop draait het pad naar links, weg van de steile helling, en brengt je op een ander pad, bij een afsluiting voor een eigendom. Sla hier rechtsaf, een pad langs de afsluiting. Je komt uit op een brede berijdbare weg. Hier zal je straks terugkomen en naar rechts gaan, maar eerst volg je de berijdbare weg naar links voor een mooie lus in de broeken.

Linksaf dus op de berijdbare weg. Wat verder, in de bocht naar links en bij huisnummer 68, verlaat je de weg en je kiest rechtsaf een andere brede berijdbare weg. Deze maakt onmiddellijk een bocht naar rechts en vlak na deze bocht volg je op het kruispunt de brede weg naar links. Je let niet op zijwegen. Na enkele honderden meters kom je in een zone met buitenverblijven. Net na een bocht naar rechts en net voor een bocht naar links verlaat je de weg: je kiest, samen met de wit-rode bewegwijzering van de GR5, rechtsaf een bospad. Blijf dit pad volgen. Uiteindelijk draait het naar links en brengt het je bij twee vijvers. Steek de

toegangsweg tot de vijvers over en volg het pad dat links langs de rand van de meest linkse van de twee vijvers loopt. Bij het einde van de vijver ga je rechtdoor, even door bos. Bij het einde van het bos steek je een beek over, je stapt even naar rechts en snel erna kies je links, een rechtlijnige veldweg die langs de rand van een grote akker loopt.

Waar de bedekking overgaat in asphalt, neem je rechtsaf een bosweg. Na tweehonderd meter kom je via een brugje aan een prachtige uitkijktoren. Uiteraard beklim je deze even om te kunnen genieten van het landschap. Nadien neem je niet hetzelfde brugje terug, maar wel het brugje links als je de toren opnieuw verlaat. Iets verder wordt het een knuppelpad. Bij het einde hiervan sla je linksaf. Je volgt nu een pad tussen grachten. Het slingert wat links en rechts, maar je blijft altijd hetzelfde spoor volgen. Mocht je twijfelen, het blauwe rechthoekje houdt je op het juiste pad. Na een passage in een bos is er opnieuw een knuppelpad dat je tot aan de grote plas brengt. Je moet het brave toeristenpad langs de vijver naar rechts volgen, maar eerst ga je natuurlijk even naar links naar de vogelkijkhut. Het brede pad langs de vijver brengt je bij een kruispunt dat je moet herkennen. Linksaf en bij het gekende nummer 68 weer links, over asphalt. Waar je eerder in de wandeling met een pad van rechts kwam, bij een bord dat de toegang voor gemotoriseerde voertuigen beperkt, volg je nu rechtdoor de brede berijdbare weg.

Bij het einde van de tweede vijver aan je linkerkant sla je linksaf langs de omheining. Je steekt een beek over via een houten brug en je gaat na de brug naar rechts, een begrazingsgebied in. Op dit gedeelte volg je de duidelijke en overvloedige plaatselijke bewegwijzering. Je loopt door de weide in oostelijke richting. Bij de beek de Hulpe verlaat je het begrazingsgebied en je volgt verder de oever van de flinke beek.

Bij een brug zal je straks de Hulpe oversteken en terug naar Zichem wandelen. Maar volg eerst nog even de oever van de beek verder tot je, net na een wildrooster een halve kilometer verder, een pad naar links kan volgen tot bij een nieuw aangelegde vogelkijkhut.

Na het bezoek aan de vogelkijkhut wandel je terug naar de brug en je steekt deze keer de Hulpe over. Aan de overkant rechtdoor, weg van de beek en in de richting van de spoorlijn. De weg draait naar links en volgt de spoorlijn. De weg loopt links van oude gebouwen van de spoorweg en brengt je op de drukke N212. Rechtsaf.

Je volgt even de weg en je steekt de spoorweg over. Ongeveer honderd meter voorbij de overweg verlaat je de drukke weg: bij het einde van een brug over een beek sla je rechtsaf in een brede rechtlijnige weg. Als de weg je bij de Demer brengt, sla je linksaf en je volgt de rivier stroomopwaarts langs de oever. Als je weer bij de N212 komt, steek je gewoon over en je volgt de rivier verder over dezelfde oever. Je komt bij de imposante Maagdentoren. Voor de Maagdentoren steek je naar rechts de brug over en je loopt op de andere oever over een grasweg terug naar de N212. Daar naar links een stukje N212 volgen tot de volgende brug. Hier rechts, langs het water terug naar de watermolen.

